

Sotsiaalministeerium

Teie: 09.02.2025 nr 1.2-5/384-1

Meie: 14.03.2025 nr 2-1/100-2

Vastus terviseministri määruste muutmisvajaduste selgitamisele

Täname Sotsiaalministeeriumi kaasamast terviseministri määruste muutmisvajaduste väljaselgitamistele. Meie jaoks on väga oluline, et terviseministri määruse nr 53 „Tervise infosüsteemi andmekoosseisud ja nende esitamise tingimused“ (edaspidi *määrus nr 53*) ja nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus nr 56*) muudatused toetaksid suuremat andmetöötlust, sealhulgas andmevahetuse digitaliseeritust.

Nende määruste muutmine on seotud ka [projektiga „Töetervishoiu tervisekontrolli tervisedeklaratsioonide, tervisetõendite ja otsuste digitaliseerimine“](#) tähtajaga detsember 2025. Peame Siseministeeriumis (edaspidi *SiM*) seda projekti väga oluliseks eelkõige meie valitsemisala eriteenistujate tervise kontrollides, et võimaldada erinevate tervisetõendite riskasutust ja digitaalselt esitamise võimalust. Eriteenistujate tervisetõendite digitaliseerimine ja ühtlustamine puudutab lisaks SiM-i valitsemisala asutustele kindlasti ka vanglaid. Samuti isikuid, kellel on kehtiv tervisetõend ja kes on samal ajal vabatahtlikud päästjad, vabatahtlikud merepäästjad, abipolitseinikud, abidemineerijad vms.

Arvestades Eesti demograafilist olukorda, ametiasutuste probleeme vabade ameti- ja töökohtade täitmisel ning viimaste aastate kriise, on väga oluline, et nii päästeteenistujate kui politseinike tervisetõendid oleksid ühtlustatud ja digitaliseeritud. Kuna tervisetõendite digitaliseerimine ja ühtlustamine tähendab lihtsamat tervisekontrollide korraldust ning seda, et tervisetõendid liiguvad ühest infosüsteemist teise automaatselt, tähendab see, et andmeid ei pea käsitsi RPPA/SAP-i kandma, samuti ei pea käima kahes tervisekontrollis, mis omakorda vabastab asutuste jaoks olulisel määral ressursi nii inimeste kui ka raha näol, mida saab kasutada muude oluliste ülesannete täitmiseks. Lisaks tööaja kokkuhoiule tähendaks tõendite digitaliseerimine ja andmevahetuse parandamine ametiasutustele ka olulist rahalist kokkuhoidu. Arvestades tänapäeva tehnoloogilisi võimalusi on ebamõistlik, et eriteenistujate tervisetõendid liiguvad siiani paberil ja eriteenistujad peavad põhjendamatult läbima kaks tervisekontrolli.

Käesoleval ajal näiteks Päästeamet aktsepteerib vabatahtliku päästja ja abidemineerija puhul mootorsõidukijuhi, relvaomaniku, päästeteenistuja, tegevväelase, politseiametniku, vanglateenistuse ametniku, vabatahtliku merepäästja või abipolitseiniku tervisetõendeid. Tervise infosüsteemist on nende tõendite otsuseid üle X-tee võimalik pärida ainult mootorsõidukijuhi tõendi puhul. Teised formaadid koostatakse kas paberil või ei kajastu tõendi otsus päritaval kujul tervise infosüsteemis. Andmevahetuse aspekt on oluline ka näiteks SiMi ja Sotsiaalministeeriumi eestvedamisel koostatavas „Koduohutuse tegevuskava“ -

keskendutakse koduste kukkumiste ennetamisele esmajoonel andmevahetuse parandamisega operatiivteenistuste (sh kiirabi) ja kohalike omavalitsuste ning haiglate ja perearstide vahel.

Erinevate tervisetõendite formaatide ühtlustamine ja viimine digitaalsel kujul tervise infosüsteemi ning tõendite otsuste õigustatud osapooltele kättesaadavaks tegemine ühtse X-tee teenuse kaudu lihtsustaks oluliselt vabatahtlike (nt abipolitseinik, vabatahtlik päästja, abidemineerija) värbamise protsessi. Oluliselt väheneks halduskoormus ka jooksvalt vabatahtlike nõuetele vastavuse kontrollimisel - kaoks vajadus liigutada terviseandmeid selleks mittesobivaid kanaleid pidi (nt täismahus tõendite, mitte ainult otsuse osa saatmine e-postiga). Väheneks ka risk, et tegevustesse kaasatakse inimene, kes tegelikult tervisenõuetele ei vasta (nt on algselt esitatud tervisetõend mingil põhjusel kehtetuks tunnistatud vms).

Samuti tuleks luua võimalus isikul endal alla laadida talle digitaalselt väljastatud tervisetõend või tervisekontrolli otsus. Töötervishoiu ja tööohutuse seadus võimaldab tööandjal aktsepteerida teise tööandja poolt läbi viidud tervisekontrolli ning selle alusel väljastatud tõendit või otsust, kui ollakse veendunud ohutegurite kattuvuses. Digitaalne lahendus võimaldaks inimesel endal esitada teisele tööandjale varasemalt väljastatud tervisekontrolli otsus, sest praktikas ei rakendata tervisekontrolli otsuste edastamist tööandjate vahel. Ühtlasi hoiaks see kokku ka töötervishoiuarstide aega, mis kulub sarnaste ohutegurite alusel topelt tervisekontrollide läbiviimiseks olukordades, kus inimene töötab kahes töökohas ning mõlemal tööandjal lasub kohustus läbi viia tervisekontroll.

Kaaluda võiks ka, et kõik tervisedeklaratsioonid, mida inimene ise esitab, oleksid digitaalsed ning kättesaadavad terviseinfosüsteemist tervishoiuteenuse osutajale (juhul, kui inimene ei ole neile ligipääsu ise piiranud). Praegugi täidetakse mitmeid tervisedeklaratsioone teenuseosutaja poolt ettesaadetud blanketil, mille tõttu jääb töötervishoiuteenuse puhul väga palju infot konkreetse teenuse osutaja kätte, mis omakorda teenusepakkuja vahetumise korral loob võimaluse teenuse osutaja eest osa infot varjata. Seega võimaldaks tervisedeklaratsiooni täitmine terviseinfosüsteemis inimese enda poolt varasemalt esitatud infol jõuda järgmise tervishoiuteenuse osutajani.

Ühtlasi leiame, et kõik töötervishoiukontrollis teostatud analüüside ja protseduuride kajastamine terviseinfosüsteemis peaks olema kohustuslik, sõltumata sellest, et teenuse eest tasub tööandja. See võimaldaks saada tervikülevaadet inimese tervisest erinevate tervishoiuteenuse osutajate vaates.

Kokkuvõtvalt soovime, et nii SiMi kui ka meie valitsemisala asutusi kaasataks nimetatud määruste muutmisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Krista Aas
varade asekancler

Kertu Nurmsalu 6125084
kertu.nurmsalu@siseministeerium.ee